

Inhoud

Voorwoord	4	H.B. Cools, Burgemeester
Ten geleide	6	P. De Somer
Deel I		P. De Somer
Chronologische geschiedenis van het Centraal Station, zijn voorgangers, ontwerpen en plannen	7	
1. Het eerste station (1836-1854)	7	
2. Het tweede station (1854-1895)	8	
3. Plannen tot heraanleg van de spoorlijnen en beslissing tot vergroting van de statie (tot 1885)	10	
4. Voorgeschiedenis van het Centraal Station (1885-1895)	13	
4.1. Ontwerpplannen, ingediend door privé personen		
a. Th. Coppieters en L. Moentack	13	
b. Jan Van Maerlant	15	
c. Peeters, Janssens, Schaffers	16	
4.2. Officiële ontwerpen en mededelingen	18	
4.3. Reacties van de betrokken bewoners	19	
4.4. Plannen voor het gebouw van de nieuwe statie	21	
5. De plannen en het gebouw van Delacenserie	24	
Deel II		G. De Smet
Architectonische benadering van een hoogtepunt in de Belgische stationsarchitectuur	28	
1. Historische context	28	
1.1. De bourgeoisie, haar industrie en Leopold II	28	
1.2. Een gezicht met twee verschillende helften	30	
1.3. 'Architecture parlante' versus 'illusionistische architectuur'	31	
2. Architectonische analyse	32	
2.1. De analyse van een eclectisch gebouw	32	
2.2. De mens staat centraal in de centraalruimte: een renaissance-gedachte	32	
2.3. Het Pantheon als voorbeeld voor de monumentale hal	33	
2.4. Het ontvangstgebouw: een renaissance-Palazzo met barokke torens	35	
2.5. De nieuwe stadspoort, de stedelijke binnenplaats en de tentakels van het station	36	
2.6. De spoorhal: een bedevaartskerk van ijzer, glas en... de ratio	40	
3. Het miskend eclecticisme	44	
Deel III		G. De Smet
Verval en herwaardering	46	
1. Het ontvangstgebouw	46	
1.1. De ziekte van de Vinalmontsteen	46	
1.2. Van klassering tot restauratie	48	
1.3. Restauratie met kunststeen	51	
2. De spoorhal	53	
2.1. Het probleem van de aantastingen	53	
2.2. De restauratie	55	
Nawoord	57	
Bibliografie	58	
Terminologie	58	
Bijdrage	60	R. Tijs
De historische ontwikkeling van het 'Statiekwartier' vóór de oprichting van het Centraal Station in 1895-1905		